

Către: Dna Maia SANDU,
Președintele Republicii Moldova

Dna Zinaida GRECEANÎI,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

DL Aureliu CIOCOLI,
Prim-ministrul interimar al Republicii Moldova

DL Petru BURDUJA,
Vicepreședintele Comisiei Parlamentare Economie, Buget și Finanțe

DL Vasile BOLEA,
Președintele Comisiei Parlamentare juridică, numiri și imunități

Copie: Ministerul Economiei și Infrastructurii

Consiliul Concurenței

Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova

Nr. 05/21-AP din 09.02.2021

Ref.: Document de poziție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înregistrat în Parlament cu nr. 18/2021 (Legea comerțului interior, nr.231/2010)

Stimate Doamne,

Stimați Domni,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adreseză cele mai înalte considerațuni și în contextul inițiativei legislative privind modificarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, comunică următoarele.

Aducem la cunoștință că pe parcursul anilor 2018 - 2020 au fost organizate mai multe ședințe și discuții asupra propunerilor de amendare a Legii comerțului interior, în special celor ce țin de mărimea reducerilor comerciale, perioada de desfășurare a acțiunilor/activităților de marketing și publicitate, precum și expunerea pe raft a produselor alimentare autohtone în proporție de cel puțin 50% din lungimea liniară a raftului comercial, la care au participat toate părțile interesate (producători, rețele de retail locale și internaționale, autorități publice centrale, etc).

Totodată, constatăm că Statul a venit cu un suport pentru producători autohtoni prin includerea în Legea comerțului interior a prevederii care interzice *comerciantului să solicite facturarea/refacturarea serviciilor și/sau încasarea de la furnizor a taxelor* (Legea nr. 281/2016) și prevederii privind *obligativitatea de expunere pe raft a produselor alimentare provenite din lanțul alimentar scurt în proporție de cel puțin 50% din lungimea liniară a raftului comercial* (Legea 225/2020), precum și *micșorarea termenelor de plată pentru produsele livrate* (7,15,30,45 zile).

Ținem să menționăm că, economia Republicii Moldova este o economie de piață, iar Statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, precum și concurența loială. Adoptarea prevederilor nominalizate limitează în mod direct atât principiul libertății comerțului, garantat de Constituția RM (art. 9 și 126) cât și principiul libertății contractuale a partilor stabilit de legislația civilă în vigoare. Mai mult ca atât, reglementarea mărimii discount-ului reprezintă o intervenție directă a statului în formarea prețurilor la produs, care va afecta direct consumatorul. La fel, la elaborarea proiectului de lege nu a fost luat în considerare existența diferitor forme de comerț prevăzute în art.7 a Legii 231/2010. Pornind de la faptul că fiecare dintre formele de comerț sunt, în esență activități diferite, care au reguli diferite de practicare, oportunitatea

instituirii, în cazul dat a aceleiași marje maxime pentru reduceri trebuie să se facă pornind de la specificul fiecărei forme de comerț și de la consecințele pe care le poate produce o abordare unitară comercianților din fiecare categorie. Până în prezent discuțiile au fost reduse doar la comerțul cu amănuntul, prin urmare nu a fost efectuat nici analiza de impact pe care îl poate avea o asemenea reglementare asupra altor tipuri de comerț.

Mai mult ca atât, menționăm că în urmăre recentelor amendamente operate la art. 21¹ din Legea 231/2010 a fost modificată și denumirea articolului din "Relațiile contractuale dintre furnizorul și comerciantul produselor alimentare" în "Relațiile contractuale dintre furnizor și comerciant" astfel fiind extins spectrul produselor care cad sub incidența acestor prevederi (atât produsele alimentare cât și cele nealimentare).

Adițional, menționăm că în cadrul ședințelor tehnice, Ministerul Economiei și Infrastructurii a informat despre elaborarea de către GIZ a unui studiu privind impactul unor astfel de reglementări asupra pieței, precum și practica țărilor UE în acest context. Reieșind din acest context considerăm oportună examinarea analizei date și prezentarea detaliată a impactului acestor modificări.

Fixarea prețurilor și imixtiunea neargumentată și excesivă a Statului în activitatea de întreprinzător este în contradicție cu Legea Concurenței. Consiliul Concurenței a prezentat avizul negativ la proiectul de lege nominalizat pe 6 martie 2018, fapt care încă odată demonstrează riscurile și consecințele negative în cazul adoptării unor astfel de reglementări. Pe de altă parte, prin fixarea unui prag maximal al reducerilor, Legea indirect (în cazul furnizorilor cu poziție dominantă pe piață în mod direct) stabilește prețurile, care vor fi folosite în tranzacțiile între furnizori și comercianți. În acest context, considerăm necesară avizarea repetată a inițiativei legislative de către Consiliul Concurenței.

Totodată, subliniem că prin aprobarea amendamentelor propuse vor fi create condiții neechitabile pentru activitatea întreprinderilor mici și mijlocii, care se află într-o poziție mai vulnerabilă față de omologii săi mai mari și, astfel nu vor putea asigura implementarea prevederilor legale.

În continuare, comunicăm că în Nota informativă la acest proiect sunt prezentate practicile altor țări, care considerăm a fi irelevante dat fiind faptul că sunt confundate noțiunile de servicii (limitate în unele state UE: Cehia, Slovacia), bonus „voznagrajdenie” în Federații Rusă cu noțiunea de reducere (discount), care este o noțiune total diferită și reprezintă o negociere a prețului de achiziție.

Mai mult ca atât, menționăm că practica internațională prevede un sir de alte practici pentru susținerea producătorilor autohtoni, măsuri care derivă din strategiile naționale în domeniul agroalimentar, prin care se prioritizează dezvoltarea unor sectoare anumite, categorii de produse, ceea ce stă la baza unei colaborări dintre instituțiile relevante ale statului, producătorii și retaileri, astfel facilitând promovarea produselor autohtone în anumite perioade de timp.

În această ordine de idei, luând în considerare cele menționate intervenim cu solicitarea de a organiza dezbatere publică cu toți factorii implicați pe platforma Comisiei Parlamentare de profil, pentru a identifica soluții optime și viabile întru depășirea situației create.

Cu deosebită considerație,

Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European